

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

**PLAN DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
NA 2024 ROK**

Zatwierdzam:

Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska.....
mgr inż. Witold Brzda

Kielce, grudzień 2023 r.

I. Roczny plan działalności kontrolnej.

Roczny plan działalności kontrolnej został sporządzony w celu wypełnienia zadań kontrolnych, jakie powinny być zrealizowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach na terenie województwa świętokrzyskiego. Swym zakresem obejmuje działania przewidziane do realizacji w 2024 roku.

W uaktualnionej ewidencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach wg stanu na dzień 14.12.2023 r. znajduje się 4308 zakładów i innych jednostek organizacyjnych. Lista zakładów wytypowana do kontroli z wyjazdem w roku 2024 stanowi odrębny dokument opracowany na potrzeby Roczno planu działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach na rok 2024.

W województwie świętokrzyskim są 82 zakłady, na terenie których znajdują się instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego (łącznie 99 instalacji) oraz 7 zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 7 zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR). Wykaz instalacji z terenu województwa świętokrzyskiego wymagających pozwolenia zintegrowanego stanowi załącznik nr 1, natomiast wykaz zakładów ZDR i ZZR został zawarty w pkt 6.

Roczny plan działalności kontrolnej obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów, oraz cykle kontrolne zakładów (o zasięgu krajowym i wojewódzkim). Wyznaczenie zakładów do kontroli przeprowadzono w oparciu o corocznie aktualizowaną ewidencję zakładów z podziałem według kategorii ryzyka oddziaływania zakładów na środowisko z zastosowaniem analizy wielokryterialnej, przyjęte cele działalności kontrolnej i priorytety oraz o dostępne zasoby kadrowe Wydziału Inspekcji. Szczegółowe zasady przygotowania planu kontroli i wyboru zakładów opisano w pkt 10.

Plan jest dokumentem opracowanym w oparciu o zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska „*Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 r.*”, które nawiązują do „*Wytycznych...*” z poprzedniego roku, w zakresie kontynuacji wszystkich ustawowych zadań IOŚ i również utrzymują prymat kontroli interwencyjnych jako reakcji na informacje o łamaniu prawa ochrony środowiska. Wytyczne wskazują, że absolutnym priorytetem na 2024 r. są:

- działania związane ze ściganiem przestępstw odpadowych,
- działania związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniem, w tym pochodzącym ze źródeł rolniczych.

Plan został przygotowany z uwzględnieniem sporządzonego przez GIOŚ Aneksu do dokumentu Informatycznego Systemu kontroli, dotyczącego planowania kontroli - dokument p.n. *Informatyczny System Kontroli Część I. Zasady prowadzenia kontroli 3. Planowanie kontroli 3.1. Zasady sporządzania planów kontroli (Sygnatura dokumentu I.3.1. wersja 03).*

Jednym z zadań ustawowych IOŚ jest działalność kontrolna, w szczególności:

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;
- ściganie przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia;
- transgraniczne przemieszczanie odpadów;
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- przeciwdziałanie poważnym awariom.

Plan kontroli jest dokumentem, który składa się z części opisowej przedstawiającej zakres działań Wydziału Inspekcji oraz Wydziału Zwalczania Przemysłowej Przemysłowej. Dokument ten zawiera:

- zestawienie ilości kontroli zaplanowanych do realizacji przez Wydział Inspekcji,
- wykaz instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego (załącznik nr 1),
- wykaz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wraz z ogólną oceną znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa oraz odniesieniem do art. 264d ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Na potrzeby planu sporządzono tabelaryczne zestawienie zawierające wykaz zakładów wytypowanych do kontroli (jako odrębny dokument) oraz wykaz przewidzianych do kontroli:

- instalacji IPPC ze wskazaniem zakładu, na terenie którego instalacja jest eksploatowana,
  - zakładów ZDR i ZZR,
- jako odrębny dokument.

Przy sporządzaniu planu kontroli uwzględniono ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących środowiska i następujące kryteria i uwarunkowania:

1. Zadania przewidziane do realizacji w 2024 r. wykonywane są z uwzględnieniem

- a) kontroli interwencyjnych jako reakcji na informacje o nieprawidłowościach w zakresie ochrony środowiska, których przeprowadzenie ma pierwszeństwo przed innymi kontrolami;
- b) kontroli planowych, polegających na sprawdzeniu wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych przez zakłady, dla których częstotliwość kontroli została określona przepisami prawa;
- c) kontroli planowych, których realizacja umożliwia przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień.

2. Cykle kontrolne.

W 2024 r. przewiduje się przeprowadzenie 2 nowych cykli, których przedmiotem będzie kontrola:

- a) podmiotów odprowadzających ścieki bezpośrednio do rzeki Wisły, które w pozwoleniach wodnoprawnych albo zintegrowanych posiadają określone dopuszczalne stężenia chlorków i siarczanów oraz związków biogennych pod kątem przestrzegania warunków określonych w tych pozwoleniach – po 10 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ.
Kontrolą zostaną objęte również zbiorniki retencyjne ścieków zlokalizowanych w tych podmiotach pod kątem występowania w nich *Prymnesium parvum*.

- b) realizacji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469) dotyczących nieczystości ciekłych powstających na terenie gminy (w związku z raportem Najwyższej Izby Kontroli nr ewid. P/21/066). Kontrole będą przeprowadzane w II półroczu 2024 r. - po 2 gminy znajdujące się na terenie każdej z aglomeracji o wielkości RLM:

- ≥ 2000 < 10 000
- ≥ 10 000 < 15 000
- ≥ 15 000 < 100 000

$\geq 100\ 000 < 150\ 000$

$\geq 150\ 000$

określonych w VI AKPOŚK, w których liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych jest największa. W przypadku braku wymaganej liczby aglomeracji z danego przedziału będzie skontrolowana większa liczba gmin z innego przedziału aglomeracji.

oraz przewiduje się kontynuowanie cyklu:

- a) wszystkich instalacji komunalnych (składowisk odpadów) funkcjonujących na terenie całego kraju w ramach cyklu 3-letniego – cykl realizowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy udziale wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska.

3. Cele kontrolne.

Na rok 2024 zostaje ustalonych 61 ogólnopolskich celów kontrolnych, z czego 58 przechodzi z roku poprzedniego. Dodane zostają trzy nowe cele:

- (59) „kontrola podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków”,
- (60) „kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych”,
- (61) „kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach”,

natomiast cel „kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego” zostaje usunięty.

Wykaz celów kontroli:

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.
3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).
7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.
9. Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.
10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.

11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.
12. Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wzrostki pożwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
17. Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.
19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.
20. Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
21. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
22. Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
23. Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych
26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
31. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
32. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę

- roślin, produktów nawozowych UE, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i produktów pofermentacyjnych.
33. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
  34. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
  35. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości.
  36. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
  37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
  38. Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
  39. Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
  40. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
  41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
  42. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
  43. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
  44. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
  45. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
  46. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
  47. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
  48. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
  49. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
  50. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
  51. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
  52. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
  53. Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna.
  54. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.

55. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
56. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
57. Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
58. Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.
59. Kontrola podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków.
60. Kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych.
61. Kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ, nie jest wymagane wykorzystanie wszystkich określonych celów kontroli w planie na 2024 r. Z pośród ww. celów do kontroli planowanych zakładów ujętych w planie kontroli nie wykorzystano celu 5, 10, 13, 15, 16, 19, 42, 44, 51, 54, 55, 57, 59 i 60. Wyszczególnione cele mogą zostać zrealizowane w kontrolach pozaplanowych zakładów. W odniesieniu do celu 59 – *Kontrola podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków* należy wskazać, że po wejściu w życie rozporządzenia określającego szczegółowy zakres danych i informacji wprowadzanych do CEEB, zgodnie z zaleceniem GIOŚ, zostanie dokonana korekta planu.

Zadania wynikające z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022, co wiąże się z obowiązkiem sprawozdawczym w tym zakresie:

- kontrole terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidzianego do wykonania w latach 2009-2010,
- kontrole organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz instalacji do przetwarzania ZSEE,
- kontrole instalacji do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów,
- kontrole punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów,
- kontrole podmiotów wytwarzających odpady medyczne oraz spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- kontrole obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- aktualizacja spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- kontrole przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- kontrole w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych,
- kontrole podmiotów zaangażowanych w gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- kontrole zakładów, w których występują urządzenia o zawartości oleju zawierającego PCB powyżej 5 dm³ oraz o stężeniu PCB powyżej 50 ppm,
- kontrole wytwórców olejów odpadowych, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywania ich do zagospodarowania podmiotom do takiego działania uprawnionym,
- kontrole postępowania z olejami odpadowymi, w pierwszej kolejności odzyskiem przez regenerację, a jeśli jest to niemożliwe ze względu na stopień zanieczyszczenia poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku,

- kontrole prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrole instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady,
- podejmowanie działań mających na celu wykrywanie przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku, w tym w zakresie nielegalnego międzynarodowego przemieszczania odpadów,
- prowadzenie szkoleń służb kontrolujących transgraniczne przemieszczanie odpadów oraz prowadzenie wspólnych akcji inspekcyjnych z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją.

4. Transgraniczne przemieszczanie odpadów oraz kontrola transportu odpadów w strumieniu krajowym

Do wykonania w 2024 r. przewidziana jest realizacja wspólnych akcji kontrolnych, w tym wykonywanie kontroli wspólnie z Krajową Administracją Skarbową transportów odpadów w strumieniu transgranicznym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT oraz w strumieniu krajowym w związku z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 października 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi, które wchodzi w życie 12.01.2024 r. Dzięki temu systemem monitorowania SENT zostało objęte 11 rodzajów odpadów niebezpiecznych tj. farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje. Zmiany w przepisach pozwolą na szersze monitorowanie przewozów odpadów niebezpiecznych na terenie kraju, które najczęściej były porzucane i co pozwoli skuteczniej zapobiegać prowadzeniu gospodarki odpadami w szarej strefie.

Wspólne akcje dotyczą również udziału WIOŚ w realizacji projektów inspekcyjnych IMPEL Odpady i TFS oraz współpracy z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu przemieszczaniu odpadów, w tym w zakresie oceny przewożonych towarów pod kątem klasyfikacji ich do odpadów.

5. Pozostałe działania.

- Rozpoznania w terenie zgłoszeń dotyczących „zanieczyszczenia środowiska” celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska, kontrole drogowe przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów (akcje kontrolne przeprowadzane z innymi organami) oraz oceny towaru lub odpadu, tj. działania o których mowa w dokumencie Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.2 - *Wykonywanie kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu.*
  - Rozpoznanie w terenie zgłoszenia dotyczącego „zanieczyszczenia środowiska”, w tym poważnej awarii, z nieustalonym sprawcą zdarzenia – z podjętych czynności spisywany jest protokół kontroli, którego wzór został określony w ISK w załączniku I.5.2.2. *Protokół kontroli - zanieczyszczenie środowiska.*
  - Akcje kontrolne przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów przeprowadzane z innymi organami - w przypadku transportu odpadów, inspektorzy IOŚ koncentrują się na sprawdzeniu, czy występuje transgraniczne przemieszczanie odpadów oraz czy spełnione są wszystkie wymagania w tym zakresie. W przypadku akcji kontrolnych sporządza się jeden protokół kontroli dla jednego dnia kontroli, według wzoru określonego w ISK w załączniku I.5.2.1. *Protokół kontroli – kontrole TPO.*
- Analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład, o których mowa w dokumencie Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3.1 – *Adnotacja z kontroli w oparciu o dokumenty na podstawie badań automonitoringowych.*
- Analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze 1.5.3.2 — Adnotacja z kontroli w oparciu o dokumenty z wyłączeniem badań automonitoringowych.*

- Postępowania administracyjne jako Organ I Instancji w zakresie wymierzania kar pieniężnych.

6. Działalność kontrolna w ZZR i ZDR dot. przeciwdziałania awarii przemysłowej.

W 2024 r. zgodnie z uzgodnieniem zawartym, w oparciu o art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.), pomiędzy Świętokrzyskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska a Świętokrzyskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej ustalono, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach przeprowadzi kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania poważnej awarii w 5 Zakładach Zwiększonego Ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii oraz w 2 Zakładach Dużego Ryzyka (ZDR) wystąpienia poważnej awarii.

W przypadku ZDR Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach przeprowadzi wspólne kontrole z Państwową Strażą Pożarną w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania poważnej awarii.

Realizując porozumienie z dnia 12 marca 2013 roku zawarte pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, Głównym Inspektorem Pracy oraz Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej w sprawie rozpoznawania, minimalizacji skutków oraz usuwania skutków poważnych awarii, wspólna kontrola WIOŚ, PSP i PIP w wybranym zakładzie zostanie przeprowadzona po wcześniejszym uzgodnieniu z PIP.

6.1. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Wg stanu na dzień 1 grudnia 2023 r. na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonuje 14 zakładów stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej objęte wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE, pozycja L 197 z dnia 24 lipca 2012 r.), zwanej także dyrektywą SEVESO III. Wymagania dyrektywy SEVESO III zostały wdrożone do przepisów krajowych poprzez zmianę ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz zmianę ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Na terenie woj. świętokrzyskiego na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. *w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 138):

- 7 zakładów zostało zaliczonych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR),
- 7 zakładów zostało zaliczonych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR).

Wykaz Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

1. PERN S.A., ul. Wyszogrodzka 133, 09-410 Płock - Baza Paliw Nr 6 w Skarżysku – Kościelnym, ul. Kościelna 4, 26-115 Skarżysko-Kościelne;
2. PERN S.A., ul. Wyszogrodzka 133, 09-410 Płock - Baza Paliw Nr 17 w Baryczy, Barycz 85, 26-200 Końskie;
3. GASPOL S.A., al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa, Terminal LPG w Sędziszowie, 28-340 Pawłowice;
4. NOVATEK Green Energy Sp. z o.o., Al. Pokoju 1, 31-548 Kraków, Terminal Gazowy Gołuchów w Woli Żydowskiej, Wola Żydowska 59, 28-404 Kije;
5. BAŁTYKGAZ Sp. z o.o., ul. Sobieskiego 5, 84 – 230 Rumia, Baza Gazu Płynnego Leszcze, Leszcze 15, 28-400 Pińczów;

6. Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A. w Grzybowie, Zakład Produkcji Chemicznej w Dobrowie, 28-200 Staszów;
7. MESKO S.A., ul. Legionów 122, 26-111 Skarżysko-Kamienna, Zakład zlokalizowany przy ul. Ekonomii 8, 26 – 110 Skarżysko – Kamienna.

Wykaz Zakładów o Zwiększonym Ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

1. ENEA Elektrownia Połaniec S.A., Zawada 26, 28-230 Połaniec;
2. SSE Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Rogowie Sobóckim, ul. Wrocławska 58, 55-050 Sobótka, Skład Materiałów Wybuchowych w Glinianach, 27-530 Ożarów;
3. SSE - Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Rogowie Sobóckim, ul. Wrocławska 58, 55-050 Sobótka, Skład Materiałów Wybuchowych w Woli Tesserowej, 28-366 Małogoszcz;
4. SSE Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Rogowie Sobóckim, ul. Wrocławska 58, 55-050 Sobótka, Skład Materiałów Wybuchowych Kielce, ul. Na Stole 75, 25-100 Kielce;
5. NITROERG-SERWIS Sp. z o.o. Oddział Świętokrzyski, Skład Materiałów Wybuchowych w Woli Morawickiej, 26-026 Morawica;
6. Air Products Sp. z o.o., ul. Komitetu Obrony Robotników 48, 02-757 Warszawa, Zakład: Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Samsonowicza 2, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski;
7. MAXAM Polska Sp. z o.o., Chocianowiec 206, 59-140 Chocianów, Skład Materiałów Wybuchowych „Rykoszyn” w msc. Rykoszyn, 26-065 Piekoszów.

O zaliczeniu zakładów do kategorii ZDR lub ZZR decyduje rodzaj oraz ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie.

W przypadku 5 zakładów zaliczonych do kategorii ZZR zlokalizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego czynnikiem kwalifikującym przedmiotowe zakłady do grupy ZZR jest magazynowanie substancji niebezpiecznych w postaci materiałów wybuchowych. W przypadku pozostałych dwóch zakładów zaliczonych do ZZR czynnikiem kwalifikującym zakłady do grupy ZZR jest obecności substancji niebezpiecznych mogących stwarzać zagrożenie dla środowiska ze względu na swoje właściwości fizykochemiczne.

Zakłady zaliczone do zakładów o dużym ryzyku to zakłady branży chemicznej, bazy paliw i terminale gazu płynnego. Substancje niebezpieczne występujące w zakładach ZDR ze względu na swoje właściwości stwarzają zagrożenia wybuchowe, pożarowe i toksyczne, zagrożenia dla środowiska naturalnego, oraz zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi.

W trakcie kontroli zakładów ZZR i ZDR, planowanych do wykonania w 2024 roku zostanie sprawdzona realizacja zagadnień ustawowo określonych w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz zagadnień szczegółowych w celu faktycznego sprawdzenia funkcjonowania zakładu, w tym wybranych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem i przeciwdziałania wystąpienia poważnej awarii.

Ustalenia kontroli w przewidzianych do kontroli zakładach ZDR i ZZR obowiązkowo będą odnosiły się do:

- zgłoszenia zakładu (ZZR, ZDR),
- programu zapobiegania awariom (ZZR, ZDR),
- systemu zarządzania bezpieczeństwem (ZZR, ZDR),
- udostępnienia informacji na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowych oraz podania do publicznej wiadomości innych wymaganych informacji (ZZR, ZDR),
- Raportu o bezpieczeństwie (ZDR),
- Wewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego (ZDR),
- Zewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego (ZDR),

- obowiązku corocznego przekazania wykazu substancji niebezpiecznych wg stanu na ostatni dzień roku (ZDR).

6.2. Realizacja zapisów art. 264d ust. 1 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska

Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w oparciu o art. 264d ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) nie wydawał decyzji w sprawie grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina. Niniejsza informacja została zawarta w piśmie KW PSP w Kielcach znak: WPZ.52820.18.2023, przedłożonym do tut. Inspektoratu.

7. Kontrole zakładów, na terenie których funkcjonują instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego.

Ustalono przeprowadzenie kontroli w 41 zakładach, na terenie których funkcjonują instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego, na 82 zakłady tego typu, będące w ewidencji WIOŚ. Zaplanowano przeprowadzenie kontroli łącznie 48 instalacji IPPC.

8. Raportowanie działań kontrolnych.

- ❖ Przekazanie do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w wyznaczonych terminach informacji niezbędnych do sporządzenia ustawowo wymaganych raportów:
  - a) **do dnia 15 lutego 2024 r.** za rok 2023 sprawozdania z działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach – zestaw danych GUS OŚ-2b,
  - b) przekazanie wyników kontroli przeprowadzonych w gospodarstwach rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości, w układzie okresowych zestawień:
    - **do dnia 5 lipca 2024 r.**, za okres od 1 grudnia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.,
    - **do dnia 6 grudnia 2024 r.**, za okres od 1 lipca 2024 r. do 30 listopada 2024 r.,
  - c) **do dnia 29 lutego 2024 r.** informacji za rok 2023 wynikającej z art. 168a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*,
  - d) **do dnia 15 marca 2024 r.** informacji za rok 2023 o wynikach kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
  - e) **do dnia 30 sierpnia 2024 r.** danych za rok 2023 do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń,
  - f) **do dnia 19 lutego 2024 r.** danych nt. przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w 2023 r.
- ❖ Uzgodnienie, w trybie art. 269a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej wykazu zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej do kontroli w 2025 r. – **do dnia 15 października 2024 r.**

- ❖ Przekazanie do GIOŚ propozycji podmiotów do ujęcia w planie kontroli użytkowników zasobów genetycznych na rok 2025, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2016 r. *o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania* – **do dnia 31 października 2024 r.**
- ❖ Przekazanie do GIOŚ informacji z realizacji przepisów rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna, niezbędnych do przygotowania sprawozdania do Komisji Europejskiej – **do dnia 29 marca 2024 r.**
- ❖ Przekazanie do GIOŚ w wyznaczonych terminach, informacji niezbędnych do sporządzania raportów z cykli kontrolnych, tj.:
  - a) **do dnia 29 lutego 2024 r.** danych dotyczących podmiotów pobierających wodę powierzchniową lub podziemną, pod kątem oceny spełniania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych;
  - b) **do dnia 29 lutego 2024 r.** danych dotyczących podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów;
  - c) **do dnia 15 marca 2024 r.** danych dotyczących prowadzących produkcję rolną, a w szczególności podmiotów, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne, pod kątem oceny, w tym na podstawie wyników pomiarów jakości wód powierzchniowych zlecanych w trakcie kontroli do CLB GIOŚ, czy prowadzona działalność rolnicza powoduje zanieczyszczenie wód azotanami.
- ❖ Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz do wiadomości GIOŚ wyników kontroli stosowania programu działań, spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem i stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy za rok 2023, w terminie – **do 30 czerwca 2024 r.**
- ❖ Przekazanie do GIOŚ tabeli zawierających dane, wspólnych z Państwową Inspekcją Sanitarną kontroli, w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, tj.: Tabeli A. Kontrole urzędowe w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego oraz Tabeli B. Próbkę pobrane w ramach urzędowej kontroli produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w terminie – **do 31 października 2024 r.**
- ❖ Aktualizacja na stronie internetowej WIOŚ wykazu zawierającego liczbę instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w podziale na branże, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, według stanu na koniec każdego kwartału, w terminie do **10 dnia miesiąca następującego po końcu danego kwartału.**
- ❖ Przekazanie do GIOŚ sprawozdań z pomiarów hałasu wykonywanych w ramach kontroli, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 r., niezbędnych do wprowadzenia tych danych do

Ekoinfonetu w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” – **do dnia 31 stycznia 2024 r.**

- ❖ Przekazanie do GIOŚ informacji o wynikach kontroli przestrzegania przepisów art. 29 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o *substancjach chemicznych i ich mieszaninach*, w zakresie przypisanym Inspekcji Ochrony Środowiska w wyznaczonym terminie.
- ❖ Przekazywanie do GIOŚ sprawozdania w zakresie przestrzegania przez sprzedawców żywności oraz organizacje pozarządowe przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności – **za rok 2024 do dnia 31.12.2024 r.**
- ❖ Przekazanie sprawozdania z działalności kontrolnej za rok 2023, w terminie wyznaczonym przez Wojewodę.
- ❖ Przekazanie rocznej analizy skarg i wniosków w terminach wyznaczonych przez Wojewodę i GIOŚ.

9. Zasady przeprowadzania kontroli.

Zasady prowadzenia kontroli ujęte zostały szczegółowo w *Informatycznym Systemie Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska*. W dokumencie o sygnaturze I.4.1 zostały przedstawione zasady przygotowania do kontroli w terenie (Wersja dokumentu 05, obowiązuje od 1.01.2023 r.), gdzie wskazano literalnie czynności poprzedzające rozpoczęcie działań kontrolnych.

W uzasadnionych przypadkach przygotowany jest program kontroli oraz listy kontrolne. Procedurę opracowywania programów kontroli planowych i pozaplanowych opisano w dokumencie „*Zasady sporządzania programu kontroli*” sygnatura I.4.2. Wersja 01, zgodnie ze wzorem określonym w Złączniku 4.2.1. *Szablon programu kontroli*.

Dla kontroli planowych cele kontroli ustala się zgodnie z przyjętymi celami w rocznym planie kontroli, natomiast dla kontroli pozaplanowych cele kontroli ustala się zgodnie z przyjętą numeracją i nazewnictwem celów w ISK. Zakres kontroli zależy od charakteru oraz rodzaju kontroli i uwzględnia zagadnienia, które podlegają sprawdzeniu oraz inne aspekty środowiskowe. W przypadku kontroli kompleksowych przy ustalaniu celu oraz zakresu kontroli uwzględniana jest zasada 20/80, czyli w taki sposób dobrane są zagadnienia do kontroli, aby 20% problemów ekologicznych obejmowało 80% wpływu na środowisko.

Przyjęte zasady postępowania dotyczące kontroli nieplanowych opisano w dokumencie „*Przyjmowanie kontroli pozaplanowych do realizacji*” (sygnatura I.3.3. Wersja 01). Decyzję o przeprowadzeniu kontroli pozaplanowej, rodzaju i terminu jej realizacji podejmuje się na podstawie analizy wniosku, po zebraniu niezbędnych informacji do jego rozpatrzenia pod kątem celowości i zasadności przeprowadzenia kontroli.

10. Zasady sporządzania planu kontroli zakładów

Zasady przygotowania planu kontroli zostały szczegółowo opisane w *Informatycznym Systemie Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska – CZĘŚĆ I. Zasady prowadzenia kontroli 3. Planowanie kontroli 3.1. Zasady sporządzania planów kontroli (Aneks do zasad sporządzania planów kontroli obowiązujący od dnia 8.12.2022 r. Sygnatura dokumentu I.3.1. Wersja 03)*.

Przy planowaniu uwzględniono zasadę objęcia kontrolą zakładów z poszczególnych kategorii zagrożeń, dla których określone zostały odpowiednie częstotliwości kontroli: *dokument w ISK: „Kategoryzacja zakładów” sygnatura: I.2.3. Wersja 03*.

Przy typowaniu zakładów do kontroli wzięto pod uwagę:

- wymogi prawne (krajowe lub unijne) oraz inne polecenia, na podstawie których wybrane instalacje muszą być kontrolowane co roku lub nie rzadziej niż raz na 3 lata;
- wyniki ostatniej kontroli – zakłady, u których stwierdzono w ramach ostatniej kontroli naruszenia wymienione w punktach od 2.1 do 2.4 (zgodnie z dokumentem I.5.4.) niezależnie od ich aktualnej kategorii wynikającej z analizy wielokryterialnej;
- dostępne zasoby kadrowe oraz inne uwarunkowania i problemy zdiagnozowane na terenie województwa;
- rezerwę czasową na kontrole prowadzone na podstawie badań automonitoringowych;
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe, w tym interwencyjne;
- rezerwę czasową na czynności określone w art. 10b ustawy o IOŚ.

Oprócz powyższego wzięto pod uwagę wyznaczone obszary priorytetowe na rok 2024, tj. ściganie przestępstw odpadowych oraz działania związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniem, w tym pochodzącym ze źródeł rolniczych.

W planie kontroli zakładów ujęto zakłady zaliczone do I kategorii ryzyka – 12 zakładów, z II kategorii ryzyka - 28, zakłady z III, IV i V kategorii zostały umieszczone w planie w związku z koniecznością realizacji cykli kontrolnych, a także koniecznością przygotowania wymaganych raportów, sprawozdań i informacji, a także realizacji zadań kontrolnych w odniesieniu do instalacji IPPC oraz wynikających z zawartych porozumień. Przy typowaniu zakładów wzięto również pod uwagę wymaganą częstotliwość kontroli dla zakładów, na terenie których funkcjonują instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego – nie rzadziej niż raz na 3 lata.

W planie uwzględniono kontrole 30 podmiotów prowadzących produkcję rolną, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne (cel 31). Ponadto, kontrole podmiotów prowadzących produkcję rolną, w tym działły specjalne produkcji rolnej oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy będą wykonane poza ustalonym planem np. w związku ze zgłaszanymi interwencjami.

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ:

- kontrole z nadzoru rynku w 2024 r. w obszarze emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (cel 44) oraz silników spalinowych przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach (cel 54) ograniczono wyłącznie do kontroli pozaplanowych prowadzonych w trybie skargowym/interwencyjnym;
- podmioty do kontroli w zakresie celu 37 tj. *przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych* wytypowano z wykorzystaniem zestawienia przesłanego przez GIOŚ;
- realizacja celu 45 oraz 46 w województwie świętokrzyskim będzie się odbywała poprzez analizę świadectw jakości zakupionego paliwa (kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz oleju do silników statków żeglugi śródlądowej);
- planowanie kontroli w zakresie obrotu drewnem przeprowadzono w oparciu o „*wytyczne do planowania działalności Inspekcji Ochrony Środowiska dot. kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna*” (cel 53).

Zmienne parametry, które wzięto pod uwagę podczas planowania wyjazdów terenowych na rok 2024 to:

- liczba inspektorów, która będzie wykonywała pracę w terenie - 24 uprawnionych inspektorów (bez inspektorów Wydziału Zwalczania Przestępczości Środowiskowej),
- zmienne zasoby kadrowe pozostające w dyspozycji do prowadzenia działań kontrolnych, co jest uwarunkowane sytuacją losową pracownika (istotny parametr dodany na podstawie dotychczasowych doświadczeń WIOŚ w Kielcach),

- możliwość przeprowadzenia kontroli terenowych przez inspektora od 10 - 30 kontroli,
- czas przewidziany na każdy z rodzajów kontroli (kompleksowe, problemowe),
- liczba kontroli do wykonania w ramach cykli kontrolnych,
- rezerwa czasu przeznaczona na kontrole nieujęte w planie – kontrole pozaplanowe przedział 65 %. Wynika to bezpośrednio z potrzeby zwiększenia w 2024 r. udziału kontroli planowych z uwagi na konieczność uwzględnienia wszystkich zaleceń GIOŚ dot. realizacji kontroli określonych podmiotów (zakładów) i instalacji.
- cele brane pod uwagę podczas kontroli przeprowadzanych w danym roku,
- liczba zakładów, w których należy przeprowadzić badania/pomiary,
- liczba zakładów posiadających wdrożony system EMAS lub ISO 14001.

W ustalonym rocznym planie kontroli zakładów udział kontroli kompleksowych wynosi 12,1 %, natomiast kontroli problemowych 87,9 % (w odniesieniu do 182 kontroli zakładów wyznaczonych do realizacji).

Roczny plan kontroli na 2024 rok obejmuje:

Kontrole związane z wyjazdem w teren	
Kontrole planowe związane z wyjazdem w teren	182
Kontrole pozaplanowe związane z wyjazdem w teren	338
Ogółem kontrole związane z wyjazdem w teren	520

Kwartalny plan kontroli typowych związanych z wyjazdem w teren obejmuje:

Rodzaj kontroli	Kontrole związane z wyjazdem w teren				Razem
	Planowana liczba kontroli w kwartale				
	I	II	III	IV	
Kompleksowe	6	5	6	5	22
Problemowe	41	43	49	27	160
Ogółem	47	48	55	32	182

Uzasadnienie:

1. Przyjęta liczba kontroli w terenie planowych i nieplanowych: od 10–30 kontroli na inspektora na rok z uwagi na różny charakter kontroli, ich trudność oraz wytypowany zakres kontrolny.
2. Uzasadnienie dla przyjętej liczby kontroli kompleksowych:
W oparciu o dotychczasowe doświadczenia kontrolne przyjęto mniejszą liczbę kontroli kompleksowych na rzecz kontroli problemowych.
3. Uzasadnienie dla przyjętej rezerwy czasu pozostawionej na pozaplanowe kontrole, w tym związane ze skargami i wnioskami o interwencję:
Zgodnie z Informatycznym Systemem Kontroli do kontroli pozaplanowych terenowych zalicza się kontrole zakładu w terenie nie ujęte w planie kontroli (na wniosek, inwestycyjne, kontrole interwencyjne, inne) oraz kontrole w terenie bez ustalonego podmiotu, co aktualnie wiąże się głównie z podejmowaniem działań w związku z wpływającymi do WIOŚ interwencjami oraz rozpatrywaniem wniosków w trybie art. 41a ustawy o odpadach.

Rezerwę czasową 65% na przeprowadzenie tego typu działań kontrolnych przyjęto w oparciu o dotychczasowe doświadczenia kontrolne. W stosunku do roku 2023 rezerwa ta została zmniejszona o 5% na rzecz kontroli planowych, co wynika z konieczności wpisania do planu określonej liczby podmiotów, w tym:

- zakładów objętych cyklami kontrolnymi,
  - zakładów wskazanych do kontroli zgodnie z zaleceniem GIOŚ,
  - kontroli zakładów, których realizacja umożliwia przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień,
  - kontroli instalacji IPPC uwzględniając zalecaną częstotliwość przeprowadzania działań.
- Przy opracowaniu planu uwzględniono zasoby kadrowe (jako zmienny parametr, istotny dla realizacji działań kontrolnych) oraz wytyczne dokumentu Informatycznego Systemu Kontroli IOŚ „Zasady sporządzania planów kontroli” Sygnatura dokumentu I.3.1. Wersja 03.

W oparciu o powyższe dokonano wyboru zakładów i wygenerowano odrębny dokument stanowiący listę zakładów objętych planem. Do każdego zakładu wyznaczono cel kontrolny, zgodnie z ogólnokrajową listą celów kontrolnych na 2024 r.

11. Plan pracy Wydziału Zwalczania Przystępczości Środowiskowej na rok 2024

W Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Kielcach od 1 października 2022 r. funkcjonuje Wydział Zwalczania Przystępczości Środowiskowej, ukierunkowany na zwalczanie szeroko pojętej przystępczości przeciwko środowisku. Wydział został utworzony w ramach przekształcenia Działu do Walki z Szarą Strefą w Wydziale Inspekcji.

Wydział Zwalczania Przystępczości Środowiskowej został utworzony w celu realizacji następujących zadań:

- ❖ wykonywania kontroli pozaplanowych, interwencyjnych wybranych podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, pod kątem właściwego gospodarowania odpadami, których działalność przyczynia się do funkcjonowania tzw. „szarej strefy”,
- ❖ wykrywania przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń i innych ustawach,
- ❖ współdziałania w zakresie ochrony środowiska oraz wykonywanych kontrolach z innymi organami kontrolnymi, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz organami administracji publicznej,
- ❖ współdziałania z Departamentem Zwalczania Przystępczości Środowiskowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- ❖ współdziałania z Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach w zakresie ochrony środowiska,
- ❖ przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez podmioty korzystające ze środowiska w zakresie nielegalnego zbierania i przetwarzania odpadów,
- ❖ przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji przez podmioty korzystające ze środowiska w zakresie nielegalnego demontażu pojazdów,
- ❖ przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym przez podmioty korzystające ze środowiska w zakresie nielegalnego zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu,

- ❖ wykonywania zadań określonych w przepisach o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów w zakresie nielegalnego transgranicznego przemieszczania zużytych pojazdów i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ❖ przeprowadzania niezbędnych pomiarów lub badań, w tym pobierania próbek lub wykonywania innych czynności kontrolnych, w tym z użyciem bezzałogowych statków powietrznych, w celu ustalenia na kontrolowanym terenie stanu środowiska oraz oceny tego stanu w świetle przepisów o ochronie środowiska w zakresie przeciwdziałania tzw. „szarej strefie” w gospodarce odpadami,
- ❖ w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia przeciwko środowisku podejmowania czynności określonych w art. 10b ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym m.in.:
  - obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom,
  - gromadzenia i zabezpieczania dowodów popełnienia przestępstw lub wykroczeń,
  - żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego,
  - dokonywania oględzin pomieszczeń i innych miejsc,
  - zatrzymywania lub przeszukiwania pojazdów przewożących towary oraz kontroli dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów,
- ❖ wykonywania kontroli transportów odpadów wynikających z ustawy o odpadach, ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów i rozporządzenia (WE) Nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów (we współdziałaniu z IK.II),
- ❖ dokonywania analizy i oceny przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie rozpoznawanych miejsc porzucania odpadów, w tym potencjalnych miejsc występowania pożarów.

W Wydziale Zwalczania Przystępności Środowiskowej obecnie zatrudnionych jest: naczelnik, 6 inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska posiadających uprawnienia, 1 pracownik bez uprawnień (z zakończonym kursem, który przystąpił do egzaminu), 2 osoby na długoterminowych zwolnieniach lekarskich, zastępowane przez 2 pracowników nieposiadających uprawnień (jeden pracownik zakończył kurs i przystąpił do egzaminu). Z wszystkich powyższych osób, 8 może podejmować działania w systemie 24 godzinnym przez 7 dni w tygodniu.

Zadania priorytetowe

- ❖ przeprowadzenie kontroli podmiotów z wniosków interwencyjnych WIOŚ, GIOŚ i Prokuratury z 2022 r. i 2023 r., których ze względu na ograniczenia kadrowe nie było możliwości wykonać w bieżącym roku,
- ❖ przeprowadzenie kontroli podmiotów, wobec których w 2022 r. i 2023 r. prowadzono działania rozpoznawcze w trybie art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska,
- ❖ zakończenie zaległych postępowań administracyjnych w zakresie wstrzymania działalności oraz nałożenia kar pieniężnych,

- ❖ przeprowadzanie okresowych kontroli drogowych transportujących odpady w ruchu krajowym i międzynarodowym. Działania będą prowadzone w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej lub Straży Granicznej. Przedmiotowe kontrole będą realizowane w stałej częstotliwości, raz w miesiącu, w różnych miejscach. W razie potrzeby Inspektorzy będą poddawać analizie ewidencję odpadów zamieszczoną w rejestrze BDO pod kątem rzetelności wykonywanych transportów odpadów (np. pod kątem dostarczenia odpadów do odbiorcy),
- ❖ kontrola ujawnionych miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów. Działania będą prowadzone we współpracy z innymi właściwymi organami i służbami, w szczególności w porozumieniu z organami samorządowymi i Państwową Strażą Pożarną. Inspektorzy w ramach wykonywanych działań będą weryfikować w terenie zidentyfikowane miejsca porzucenia odpadów ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwego zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich. O każdym przypadku stwierdzonych nieprawidłowości mogących m.in. doprowadzić do zagrożenia pożarowego będą informowane właściwe organy. WIOŚ na bieżąco będzie monitorować postępy w zakresie prowadzonych postępowań innych organów związanych z wykrytymi odpadami,
- ❖ identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi. Działaniami będą objęte miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych. Działania w pierwszej kolejności będą prowadzone w oparciu o unormowania art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, przy założeniu zmaterializowania się przesłanek umożliwiających jego zastosowanie. Działania te będą prowadzone w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o stałą wymianę informacji z tymi służbami, w oparciu o działania analityczne oraz wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych. W przypadku ujawnienia powiązań danego podmiotu gospodarującego odpadami z podmiotami z innych województw, w uzgodnieniu z Departamentem Zwalczania Przeszłości Środowiskowej GIOŚ będą podejmowane działania w celu przeprowadzenia kontroli krzyżowych,
- ❖ identyfikacja miejsc i podmiotów dokonujących nielegalnego demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz sprowadzających pojazdy z terenu Unii Europejskiej i spoza UE z przeznaczeniem do demontażu na części,
- ❖ identyfikacja miejsc i podmiotów dokonujących nielegalnego przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ❖ identyfikacja potencjalnych miejsc porzucania lub zakopywania odpadów, w tym na terenie wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych,
- ❖ w przypadku kontroli prowadzonych w zakresie gospodarowania odpadami, udzielanie instruktażu przypominającego o obowiązkach wynikających z przepisów ochrony środowiska, w tym szczególnie ustawy o odpadach.

Czas pracy Wydziału Zwalczania Przeszłości Środowiskowej będzie w 80 % przeznaczony pod realizację zadań interwencyjnych i prewencyjnych (kontrole interwencyjne oraz działania z art. 10b ustawy o IOS) oraz w 20 % w zakresie współpracy z organami ścigania i innymi służbami w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku.

Poniżej przedstawiono miernik czynności do osiągnięcia w 2024 r. wykonywanych w trybie art. 10b ustawy o IOŚ. Jako poziom wyjściowy przyjęto ilość czynności wykonanych w 2023 r.

STAN OBECNY	STAN DOCELOWY	MIERNIK
49 notatek (106 czynności)	50 notatek (110 czynności)	Liczba czynności wykonanych w trybie 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska

Założenia do osiągnięcia

- ❖ ograniczanie działalności podmiotów nielegalnie zbierających lub przetwarzających odpady,
- ❖ ograniczenie nielegalnego demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- ❖ ograniczenie nielegalnego zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ❖ analiza i ocena potencjalnych miejsc porzucania odpadów, potencjalnych miejsc, w których mogą występować pożary, także u podmiotów legalnie prowadzących działalność,
- ❖ monitorowanie działań podejmowanych przez organy samorządowe w zakresie usuwania odpadów magazynowanych lub składowanych w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych.

II. Upowszechnianie informacji o środowisku i jego ochronie.

- ❖ Umieszczanie w serwisie internetowym oraz na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach informacji o aktualnych działaniach WIOŚ.
- ❖ Współpraca z dziennikarzami polegająca na dostarczaniu informacji, udzielaniu wywiadów i uczestniczeniu w spotkaniach prasowych, programach i audycjach w roli ekspertów.
- ❖ Udział na zaproszenie Głównego Inspektora oraz w wybranych inicjatywach lokalnych dotyczących problematyki ochrony środowiska, m.in. w debatach, targach, konferencjach, seminariach, szkoleniach, warsztatach, itp.

III. Udział w pracach legislacyjnych.

Opiniowanie projektów opracowanych przez GIOŚ.

Naczelnik Wydziału Inspekcji
Dorota Burzyńska-Kargul
mgr Dorota Burzyńska-Kargul
Kielce, grudzień 2023 r.

NACZELNIK
Wydziału Zwalczania
Przestępczości Środowiskowej
Filip Jędrzejkiwicz
mgr inż. Filip Jędrzejkiwicz

Wykaz załączników:

- Załącznik nr 1 - lista instalacji IPPC
- Załącznik nr 2 - plan kontroli drogowych realizowanych w 2024 r.
- Załącznik nr 3 - plan ilościowy działań WZPS na rok 2024